

Ústav světových dějin

Posudek oponenta dizertační práce

Radek Buben, *La deconsolidación de la democracia en Venezuela: corrosión del sistema de partidos, neo-populismo y la repolitización de las Fuerzas Armadas*, dizertační práce, Středisko iberoamerických studií, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Praha 2013

Jak napovídá již její název, PhDr. Radek Buben věnoval svoji dizertační práci poměrně složité problematice dekonsolidace demokracie ve Venezuele, konkrétně rozkladu stranického systému, neopopulismu a repolitizaci tamních ozbrojených sil. Vzhledem k nedávnému i současnému nanejvýš dramatickému dění v této zemi, ale také s ohledem na její význam v Latinské Americe, respektive na důležitost její moderní historie pro velkou část tohoto kontinentu, se jedná o téma, které pokládám pro zpracování v doktorském semináři za vhodné, a to tím spíše, že dizertace byla sepsána na pracovišti (Středisko iberoamerických studií FF UK v Praze), kde (nejen) v posledních letech vznikly pod vedením profesora Opatrného, pokud jde o analýzu vývoje v zemích Latinské Ameriky, vynikající dílčí studie i „velké opusy“.

Ke struktuře práce, jejíž jádro je věnováno dvěma desetiletím moderních venezuelských dějin (od počátku sedmdesátých do počátku devadesátých let; 1973-1993), nemám žádné zásadní připomínky; je vidět, že se jedná o logický, dobře a dlouhodobě promyšlený koncept. Radek Buben svou dizertaci rozdělil do čtyř velkých kapitol, v nichž se postupně zabýval tématy zmíněnými v názvu práce, tj. problematikou demokracie, politických systémů a role armády v Latinské Americe, problematikou populismu v latinskoamerickém kontextu, venezuelským politickým systémem (tzv. partitokracie, respektive partiarchie) a, konečně, procesem dekonsolidace venezuelské demokracie. Jak autor sám píše, jádro jeho práce je vymezeno „vytvořením venezuelského bipartismu a rentistického státu“ v době prvního ropného šoku a pádem vlády prezidenta Carlose Andrése Péreze v roce 1993. O zvoleném metodologickém přístupu vypovídá nejlépe skutečnost, že se jedná o v jistém

Ústav světových dějin

smyslu interdisciplinární práci, mohu-li znovu použít slova samotného autora, o „kombinaci teoretické a komparativní politologické studie a historické analýzy“. Ani k tomuto přístupu nemám výhrady, naopak, vzhledem odbornému zaměření autora jej pokládám za velmi vhodně zvolený.

Pokud jde o práci samotnou, v první řadě bych rád ocenil Bubnovu vynikající znalost nejednoduchých obecně latinskoamerických a konkrétně venezuelských politických a ekonomických reálií, stejně jako problematiky populismu a (latinskoamerických) ozbrojených sil, což jsou ostatně témata, bez jejich důkladného studia se žádná práce, věnovaná moderním dějinám tohoto kontinentu nemůže obejít. Bubnova analýza zmíněné dekonsolidace je pečlivá, závěry, k nimž dochází (například konstatování, že „venezuelská politická elita vytvořila systém postavený na přílišných společenských očekáváních [rentistická mentalita], klientelistickém typu vztahů, daných charakterem ropné renty, a na kanalizaci veškerých sociálních požadavků skrze stát a strany“), vesměs velmi dobře formulované a alespoň pro mě jednoznačně akceptovatelné.

Na závěr bych rád shrnul: doktorská dizertace Radka Bubna jednoznačně prokazuje, že její autor je vyzrálým badatelem, schopným významně přispět k současnému diskurzu v oblasti, jíž se dlouhodobě věnuje. Kromě toho bych rád ocenil fakt, že Buben svoji práci napsal španělsky, což ji činí přístupnou velké části akademiků, zabývajících se daným tématem.

Ze všech výše uvedených důvodů je, doufám, jasné, že dizertaci Radka Bubna pokládám za velmi kvalitní a jednoznačně ji doporučuji k obhajobě.

Prof. PhDr. Martin Kovář, Ph.D.

Ústav světových dějin FF UK v Praze